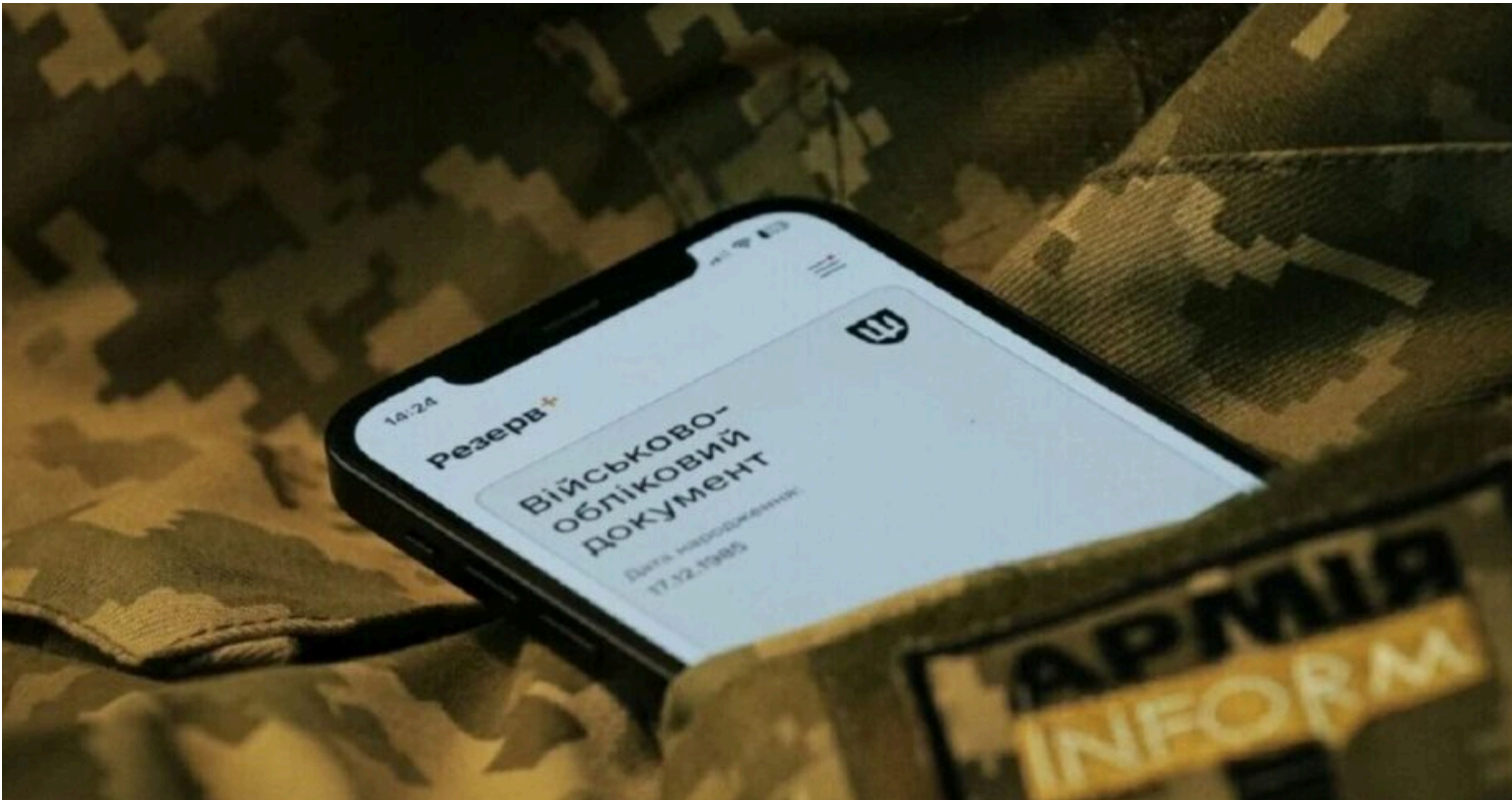


ГОЛОВНА → МОБІЛІЗАЦІЯ → **МОБІЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ: КОГО МОЖУТЬ ВІДРАХУВАТИ, МОБІЛІЗУВАТИ АБО ПОЗБАВИТИ ВІДСТРОЧКИ**

Мобілізація в Україні: кого можуть відрахувати, мобілізувати або позбавити відстрочки

12:21, 10.06.26



В Україні военний стан наразі подовжено до 2 серпня 2026 року, а загальна мобілізація триває. Призову підлягають військовозобов'язані чоловіки віком від 25 до 60 років, крім тих, хто має належно оформлену відстрочку або бронювання. Водночас правила мобілізації, порядок підтвердження права на відстрочку та можливості оформлення документів постійно уточнюються, через що у військовозобов'язаних виникає чимало запитань.

Однією з найактуальніших тем залишаються перевірки студентів, які користуються правом на відстрочку від мобілізації. В Україні посилили контроль за тим, чи справді чоловіки, які навчаються у закладах освіти, відвідують заняття, складають сесії та мають законні підстави для отримання студентського статусу.

За словами голови Державної служби якості освіти України Руслана Гурака, лише торік за результатами перевірок із навчальних закладів відрахували майже 30 тисяч студентів.

Причиною такої уваги стало різке зростання кількості чоловіків віком понад 25 років, які після початку повномасштабної війни вступили до коледжів, університетів, аспірантури та докторантури. Якщо до 2022 року таких студентів у середньому було близько 30 тисяч, то станом на 1 травня цього року їхня кількість зросла до 230 тисяч.

Під час перевірок фіксують різні порушення: проблеми із зарахуванням, формальну організацію навчального процесу, систематичне невідвідування занять або нескладання сесії. Саме такі обставини можуть стати законними підставами для відрахування.

Цьогоріч перевірки тривають. Остаточна кількість відрахованих стане зрозумілою після завершення літньої сесії.

Водночас у Державній службі якості освіти наголошують: не всі чоловіки старші за 25 років вступають до навчальних закладів лише для того, щоб уникнути мобілізації. Завдання перевірок полягає в тому, щоб встановити, чи людина справді навчається, виконує навчальний план і законно користується правом на відстрочку.

Чи можуть мобілізувати людину з відстрочкою

Ще одне поширене питання — чи можуть мобілізувати військовозобов'язаного, якщо він має законне право на відстрочку. Формально така людина не підлягає призову, однак на практиці трапляються випадки помилкової мобілізації.

Військовий омбудсман Ольга Решетилова повідомляла, що близько 7% мобілізованих фактично мали право на відстрочку, однак під час мобілізаційних заходів це право не було враховане.

Найчастіше проблеми виникають через неякісне проходження військово-лікарської комісії або через те, що документи, які підтверджують право на відстрочку, не були належно враховані.

За словами омбудсмана, найбільше порушень стосується кількох категорій військовозобов'язаних. Йдеться про чоловіків, які виховують трьох і більше дітей, осіб, які доглядають за близькими родичами, а також тих, чий близькі загинули на війні або перебувають у полоні.

Решетилова наголошувала, що мобілізація людини, яка має законне право на відстрочку, у підсумку створює проблеми і для самої людини, і для держави. Такого військовозобов'язаного зрештою або звільняють, або ситуація може призвести до інших негативних наслідків. При цьому держава витрачає ресурси на забезпечення, навчання та оформлення людини, яку не мали мобілізувати.

Чи може ТЦК скасувати бронювання

Окремо військовозобов'язаних цікавить, чи можуть Територіальні центри комплектування та соціальної підтримки самостійно скасувати бронювання.

ТЦК не мають права на власний розсуд анулювати бронювання працівників, якщо воно оформлене відповідно до чинного законодавства.

Порядок бронювання регулюється законом про мобілізаційну підготовку та мобілізацію, а також урядовим порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів №76. Відстрочка, отримана через бронювання, пов'язана не з конкретним ТЦК, а з людиною та її місцем роботи на критично важливому підприємстві.

Скасування бронювання можливе лише у визначених законом випадках. Наприклад, якщо закінчився строк дії броні, підприємство втратило статус критично важливого, працівник звільнився, трудовий договір припинився або є відповідне обґрунтоване подання керівництва.

Тобто ТЦК не може просто "зняти бронь" за власним рішенням або лише за результатами перевірки. Виняток можуть становити окремі випадки бронювання, оформленого за постановою Кабміну №45.

Попри це, в Україні фіксують ситуації, коли ТЦК ігнорують бронювання та мобілізують чоловіків. У таких випадках рішення або дії посадових осіб можна оскаржувати у встановленому законом порядку.

Де найнижчі показники мобілізації

Найнижчі показники виконання мобілізаційного плану наразі фіксують у Чернівецькій області. За словами т.в.о. начальника Чернівецького обласного ТЦК та СП Романа Дядюри, минулого місяця область виконала план менш ніж на 30%.

Про це він повідомив під час засідання тимчасової слідчої комісії Верховної Ради.

Посадовець пояснив, що мобілізаційні завдання для різних регіонів можуть відрізнятися. Зокрема, у прифронтових областях планові показники можуть бути нижчими через близькість до бойових дій.

За його словами, Генеральний штаб визначає мобілізаційні завдання окремо для кожної області та району. Невиконання таких планів може впливати і на кадрові рішення щодо керівництва територіальних центрів комплектування.

Хто може оформити відстрочку онлайн

Міністерство оборони розширило можливості застосунку "Резерв+". Відтепер оформити відстрочку дистанційно можуть не лише педагогічні та науково-педагогічні працівники, а й наукові працівники закладів вищої освіти та наукових установ.

Також новою послугою можуть скористатися працівники Президії Національної академії наук України, галузевих академій наук та їхніх апаратів.

Щоб відстрочка оформилася автоматично, у Єдиній державній електронній базі з питань освіти мають бути актуальні дані про працівника. Система перевіряє місце роботи, навантаження не менше ніж на 0,75 ставки, відповідність посади та право людини на відстрочку.

Для подання заявки не потрібно особисто йти до ТЦК. Достатньо авторизуватися у застосунку "Резерв+", обрати категорію "Працівники вищої та профосвіти, науковці" та надіслати запит.

Якщо під час оформлення виникають проблеми, у Міноборони радять перевірити актуальність даних через кадрову службу навчального закладу або установи.

Що важливо пам'ятати

Під час воєнного стану та загальної мобілізації військовозобов'язаним важливо стежити за актуальністю своїх документів і даних у державних реєстрах.

Студентам необхідно не лише формально мати статус здобувача освіти, а й реально навчатися, відвідувати заняття та складати сесії. Заброньованим працівникам варто перевіряти строки дії бронювання та підстави, на яких воно оформлене. А тим, хто має право на відстрочку, потрібно завчасно подбати про документи, які це підтверджують.

У разі помилкової мобілізації або незаконного ігнорування відстрочки чи бронювання дії посадових осіб можна оскаржувати.

Читати також: В Україні продовжують діяти воєнний стан та загальна мобілізація. Призову підлягають чоловіки віком від 25 до 60 років, які придатні до служби та не мають законних підстав для відстрочки.

БІЛЬШЕ НОВИН

61% українців довіряють Зеленському, – опитування КМІС
13:28, 10.06.26

У "Шегині" стартує ремонт: автобусний виїзд до Польщі з України зупинять
13:05, 10.06.26

Укразаліниця попереджає про дефіцит квитків через літній ажіотаж
12:53, 10.06.26

Санкційний продюсер Влад Ряшин може продавати землю на Жуковому острові, – 190.today
12:49, 10.06.26

Слідство перевіряє схему з "винаходами" та роялії в аптечних мережах
12:45, 10.06.26

У Києві пенсіонеру повідомили про підозру за загибель собаки, яку викинули з шостого поверку
12:41, 10.06.26

Росія втратила ключову переправу до Криму: Чонгарський міст знищено
12:25, 10.06.26

На найбільшій нафтобазі рф на Кавказі знищено до 5 резервуарів після атаки – супутникові фото
12:10, 10.06.26

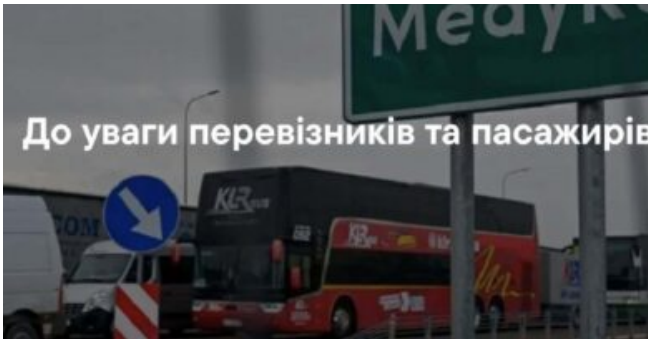
Розгляд позову САП щодо активів ексначальника ТЦК почнуть спочатку
12:10, 10.06.26

ПОПУЛЯРНІ НОВИНИ



61% українців довіряють Зеленському, – опитування КМІС

13:28, 10.06.26



У "Шегині" стартує ремонт: автобусний виїзд до Польщі з України зупинять

13:05, 10.06.26



Укразаліниця попереджає про дефіцит квитків через літній ажіотаж

12:53, 10.06.26



Санкційний продюсер Влад Ряшин може продавати землю на Жуковому острові, – 190.today

12:49, 10.06.26

НАРДЕП24 (с)

«Нардеп 24» — це сучасний інформаційний портал, який оперативно висвітлює головні події України та світу. Ми публікуємо актуальні новини політики, економіки, суспільства, міжнародних відносин та технологій, забезпечуючи читачів перевіреною та об'єктивною інформацією. Наша команда стежить за найважливішими темами 24/7, щоб ви завжди були в курсі останніх подій, аналітики та експертних думок. «Нардеп 24» — це швидкий доступ до новин, яким можна довіряти.

- «Наші»
- Курйози
- Здоров'я
- Транспорт
- Екологія
- Точка зору

